

Neljapäev, 16. jaanuar 2014

P7_TA(2014)0036

Geneetiliselt muundatud maisitoodete turulelaskmine viljelemise eesmärgil

Euroopa Parlamendi 16. jaanuari 2014. aasta resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus, millega lastakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2001/18/EÜ viljelemise eesmärgil turule geneetiliselt muundatud ja teatavate liblikaliste maisikahjurite suhtes resistentne maisitoe (Zea mays L., liin 1507) (2013/2974(RSP))

(2016/C 482/14)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu nõukogu otsus, millega lastakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2001/18/EÜ viljelemise eesmärgil turule geneetiliselt muundatud ja teatavate liblikaliste maisikahjurite suhtes resistentne maisitoe (*Zea mays* L., liin 1507) (COM(2013)0758),
- võttes arvesse komisjoni otsuse eelnõu, mis käsitleb geneetiliselt muundatud ja teatavate liblikaliste maisikahjurite suhtes resistentse maisitoe (*Zea mays* L., liin 1507) viljelemise eesmärgil turule laskmist kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2001/18/EÜ (D003697/01), ning mis esitati direktiivi 2001/18/EÜ artiklis 30 nimetatud komiteele hääletamiseks 25. veebruaril 2009,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. märtsi 2001. aasta direktiivi 2001/18/EÜ geneetiliselt muundatud organismide tahtliku keskkonda viimise kohta ja nõukogu direktiivi 90/220/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta ⁽¹⁾, eriti selle artikli 18 lõike 1 esimest lõiku,
- võttes arvesse direktiivi 2001/18/EÜ artiklis 30 nimetatud komitees maisi 1507 üle 25. veebruaril 2009 toimunud hääletust, mille tulemusel arvamust ei esitatud,
- võttes arvesse Euroopa Toiduohutusameti (EFSA) geneetiliselt muundatud organismide teaduskomisjoni alates 2005. aastast kuni 2012. aasta novembrini esitatud kuut teaduslikku arvamust maisi 1507 kohta,
- võttes arvesse komisjoni 22. aprilli 2013. aasta rakendusmäärust (EL) nr 365/2013, millega muudetakse rakendusmäärust (EL) nr 540/2011 toimeaine glufosinaadi heakskiitmise tingimuste osas ⁽²⁾,
- võttes arvesse keskkonna nõukogu 4. detsembri 2008. aasta järeldusi geneetiliselt muundatud organismide (GMODE) kohta,
- võttes arvesse oma seisukohta, mis võeti vastu esimesel lugemisel 5. juulil 2011. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2011, millega muudetakse direktiivi 2001/18/EÜ seoses liikmesriikide võimalusega piirata või keelata oma territooriumil GMODE kasvatamist ⁽³⁾,
- võttes arvesse Eurobaromeetri eriuuringut nr 354 toiduga seotud ohtude kohta ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse Euroopa Liidu Üldkohtu (seitsmenda koja) 26. septembri 2013. aasta otsust maisi 1507 tahtliku keskkonda viimise taotluse kohta (Kohtuasi T-164/10) ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ EÜT L 106, 17.4.2001, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 111, 23.4.2013, lk 27.

⁽³⁾ ELT C 33 E, 5.2.2013, lk 350.

⁽⁴⁾ <http://www.efsa.europa.eu/en/factsheet/docs/reporten.pdf>

⁽⁵⁾ http://curia.europa.eu/juris/document/document_print.jsf?doclang=EN&text=&pageIndex=0&part=1&mode=lst&docid=142241&occ=first&dir=&cid=127901

Neljapäev, 16. jaanuar 2014

- võttes arvesse nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsuse 1999/468/EÜ (millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused) ⁽¹⁾ artikli 5 lõiget 5 ja artiklit 8,
- võttes arvesse kodukorra artikli 88 lõikeid 2 ja 3,
- A. arvestades, et direktiivi 2001/18/EÜ artikli 18 lõikes 1 on sätestatud, et geneetiliselt muundatud organismi (GMO) tahtliku keskkonda viimise kohta tehtav otsus peab sisaldama artikli 19 lõikes 3 ettenähtud teavet;
- B. arvestades, et direktiivi 2001/18/EÜ artikli 19 lõikes 3 on sätestatud, et artiklis 18 nimetatud kirjalikus nõusolekus tuleb iga juhuga seoses selgesti kindlaks määrata muu hulgas konkreetsete ökosüsteemide/keskkonna ja/või geograafiliste piirkondade kaitsega seotud tingimused;
- C. arvestades, et komisjoni ettepanekus selline viide puudub;
- D. arvestades, et alalises komitees 25. veebruaril 2009 toimunud hääletuse alusel komitee komisjoni loa andmise ettepaneku kohta arvamust ei esitanud; arvestades, et ainult 6 liikmesriiki hääletasid ettepaneku poolt, samas kui 12 liikmesriiki hääletasid selle vastu ja 7 liikmesriiki jäid erapooletuks;
- E. arvestades, et EFSA soovitude alusel ning selleks, et täita loa andmise tingimused, muutis komisjon ettepanekut oluliselt, nt seoses märgistamiseskirjade, seire ja putukate resistentsuse juhtimiskavas ettenähtud menetlustega;
- F. arvestades, et alalises komitees 25. veebruaril 2009 hääletusel olnud versiooni tehtud muudatused hõlmavad maisi 1507 glufosinaaditaluvusele viitamise väljajätmist ning sellise nõude lisamist, mille kohaselt tuleb ettevõtjatele teada anda, et nad ei tohi kasutada „glufosinaat-herbitsiide sisaldavat toodet glufosinaati mittetaluva maisi puhul kasutatavatest tavameetoditest erineval viisil“;
- G. arvestades, et muudetud ettepanekut ei arutatud liikmesriikide ekspertidega ega pandud hääletusele alalises komitees, vaid et see suunati otse nõukogule;
- H. arvestades, et Euroopa Liidu Üldkohtu 26. septembri 2013. aasta otsus seoses Pioneer Hi-Bred International taotlusega maisi 1507 tahtlikuks keskkonda viimiseks ei takista komisjoni oma seisukohta Euroopa Parlamendi resolutsioonist lähtuvalt ümber vaatamast ja alalisele komiteele nõukogu otsuse 1999/468/EÜ artikli 8 lõike 1 kohaselt uut ettepanekut esitamast, soovitusena maisile 1507 luba mitte anda;

EFSA riskianalüüs

- I. arvestades, et alalises komitees toimunud hääletuse järel koostas EFSA komisjoni taotlusel kolm teaduslikku arvamust, ajakohastades oma eelnevaid riskianalüüse ja riskijuhtimist käsitlevaid soovitusi;
- J. arvestades, et oma 2012. aasta veebruaris koostatud arvamuses jäi EFSA sõnaselgelt eriarvamusele taotleja järeldusega, et taotleja viidatud uurimuses on esitatud piisavad tõendid selle kohta, et mais 1507 põhjustab mittesihthlibikalistele ELis tühist riski, ning juhtis selle asemel tähelepanu tõsiasjale, et kokkupuude maisi 1507 õietolmuga võib põhjustada riski äärmiselt tundlike mittesihthlibikalistele jaoks ⁽²⁾;
- K. arvestades, et maisi 1507 toodetav Bt-toksiin Cry1F erineb harilikest Bt-toksiinidest ning sellel on mittesihthlibikalistele tõendatult erinev mõju; arvestades, et Cry1F-valgu kohta on tehtud vähe uuringuid ja selle mõju veeloomaliikidele või mullaorganismidele käsitlevad uuringud puuduvad; arvestades, et EFSA märgib, et Cry1F-valgu kogus maisi 1507 õietolmus on ligikaudu 350 korda suurem maisi MON 810 õietolmus sisalduvast Cry1Ab-valgu kogusest ⁽³⁾;

⁽¹⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

⁽²⁾ <http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/2429.htm>

⁽³⁾ <http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/doc/2429.pdf>

Neljapäev, 16. jaanuar 2014

L. arvestades, et hoolimata komisjoni vastavast taotlusest, keeldus Pioneer oma loa saamise taotlust läbi vaatamast ja esitama täiendavaid dokumente seoses seire- ja riski leevendamise meetmetega mittesihtorganismide puhul;

M. arvestades, et EFSA tunnistas, et ta ei kaalunud oma riskianalüüsis võimalikke riske, mis on seotud maisi 1507 teise tunnuse, nimelt selle herbitsiidi glufosinaatmooniumi taluvusega ⁽¹⁾, kuigi see omadus võib tuua kaasa glufosinaadi kasutamise suurenemise;

Glufosinaat

N. arvestades, et osana keskkonnaohu hinnangust on EFSA kohustatud hindama „kaudseid mõjusid, nagu pestitsiidide kasutamine“, ning „võimalikke mõjusid, mida mis tahes konkreetne geneetiliselt muundatud ja herbitsiidi taluv kultuur võib avaldada bioloogilisele mitmekesisusele ja mittesihtorganismidele põllumajandustavade muutumise tõttu (kaasa arvatud erinevate herbitsiidide kasutamise tõttu)“ ⁽²⁾;

O. arvestades, et glufosinaat on liigitatud reproduktiivtoksiliseks ning seetõttu kehtivad selle suhtes määruses (EÜ) nr 1107/2009 sätestatud välistamiskriteeriumid; arvestades, et ainete puhul, mis on juba heaks kiidetud, kohaldatakse välistamiskriteeriume siis, kui luba on vaja uuendada; arvestades, et glufosinaat on heaks kiidetud ajavahemikuks, mis lõpeb 2017. aastal ⁽³⁾; arvestades, et 2017. aastal peaks glufosinaadi kasutamine seetõttu põhimõtteliselt lõppema;

P. arvestades, et väljaspool ELi asuvates riikides, nt Ameerika Ühendriikides ja Kanadas, turustab maisi 1507 tootja seda glufosinaati taluva kultuurina, samas kui ELis tehtud taotluses väidab taotleja, et glufosinaadi taluvuse geen oli ette nähtud kasutamiseks üksnes markergeenina;

Q. arvestades, et ei ole selge, kuidas komisjon kavatses eelseisvat glufosinaadi keeldu rakendada, kui see on turul endiselt kättesaadav;

GMOde alane üldine olukord ELis

R. arvestades, et alates 2010. aastast, kui luba anti kartulisordile Amflora, ei ole ELis viljelemiseks luba antud ühelegi GMOle; arvestades, et Euroopa Liidu Üldkohus tühistas selle loa 13. detsembril 2013, ning arvestades, et ainus viljelemiseks veel lubatud põllukultuur on Monsanto mais MON 810, mille loa uuendamine mõned aastad tagasi seiskus;

S. arvestades, et laialdaselt omaks võetud seisukoht – mida kinnitavad ka eespool nimetatud keskkonna nõukogu 4. detsembri 2008. aasta järeldused – on see, et GMOde viljelemise pikaajalisi mõjusid ning mõjusid mittesihtorganismidele ei ole riskianalüüsidest seni piisavalt arvesse võetud;

T. arvestades, et nii nõukogu ⁽⁴⁾ kui ka Euroopa Parlament ⁽⁵⁾ tunnistas vajadust GMOde pikaajaliste mõjude rangema hindamise ning sõltumatu uurimistöö järele GMOde tahtliku keskkonda viimise või turule laskmisega seotud võimalike riskide alal, sealhulgas vajadust anda sõltumatutele uurijatele juurdepääs kogu asjakohasele materjalile;

U. arvestades, et geneetiliselt muundatud toiduga puutub kokku enamik tarbijaid, nagu on muu hulgas märgitud ka 2010. aasta Eurobaromeetri eriuuringus 354; arvestades, et geneetiliselt muundatud mais 1507 ei too tarbijatele mingit kasu;

1. ei nõustu ettepanekuga võtta vastu nõukogu otsus, millega lastakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2001/18/EÜ viljelemise eesmärgil turule geneetiliselt muundatud ja teatavate liblikaliste maisikahjurite suhtes resistentne maisitood (Zea mays L., liin 1507);

⁽¹⁾ <http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/2429.htm>

⁽²⁾ Komisjoni 8. septembri 2008. aasta kiri EFSA-le seoses herbitsiiditolerantsete taimede keskkonnaohu hindamisega.

⁽³⁾ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:111:0027:0029:ET:PDF>

⁽⁴⁾ Keskkonna nõukogu 4. detsembri 2008. aasta järeldused.

⁽⁵⁾ Vaata oma üldmainitud 5. juuli 2011. aasta seisukohta.

Neljapäev, 16. jaanuar 2014

2. on seisukohal, et ettepanek võtta vastu nõukogu otsus ületab direktiivi 2001/18/EÜ kohaselt antud rakendamisolulisi;
 3. kutsub nõukogu üles komisjoni ettepanekut tagasi lükkama;
 4. kutsub komisjoni üles mitte tegema ettepanekuid loa andmiseks mis tahes uuele GMO sordile ning mitte uuendada vanu lubasid, kuni riski hindamise meetodeid on märkimisväärselt parandatud;
 5. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.
-